

AdaptJust

Justiție accesibilă pentru persoanele cu dizabilități

Dicționar de termeni:

Acces la justiție:

Persoana cu dizabilități își poate cere drepturile în instanță iar aceste drepturi îi sunt respectate. Mai exact, acces la justiție înseamnă mai multe lucruri, printre care:

- să vi se explice pe înțelesul dumneavoastră ce scrie în lege și ce vă spune avocatul, judecătorul sau procurorul.

- atunci când mergeți în instanță, să se țină cont de nevoile dumneavoastră, cum ar fi: vi se vorbește rar și în cuvinte simple; vi se explică ce se va întâmpla; vi se traduce în limbajul semnelor; vi se oferă o cameră separată, de liniștire, vi se permite accesul cu câinele-ghid și altele.

- să aveți dreptul de a cere sau de a alege un avocat.

CRJ:

Prescurtare de Centrul de Resurse Juridice.

CEDO:

Prescurtare de la Curtea Europeană a Drepturilor Omului

Finanțare:

O sumă de bani pe care o primește cineva pentru a face un proiect sau o activitate.

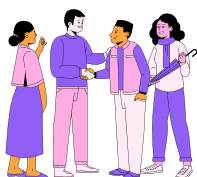
Mecanism național de protecție:

Mai multe măsuri care se iau în întreagă țară pentru binele unor anumite persoane. În acest caz, măsurile se referă la persoanele cu dizabilități intelectuale și/ sau psihosociale.

Abuz:

O faptă rea sau nedreaptă care ți se întâmplă.
Exemple de abuzuri: bătaia, să fii obligat să faci sex dacă nu vrei, să fii închis fără a avea voie să ieși dintr-o cameră sau clădire, să fii legat sau pedepsit în orice fel, să ți se ia lucrurile personale, să nu ți se dea voie să suni la telefon.

ONG:

Prescurtare de la Organizație non-guvernamentală (asociație).

Ce este AdaptJust?

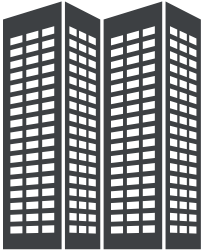
Proiectul AdaptJust este un proiect derulat de organizația Centrul de Resurse Juridice (CRJ) în parteneriat cu Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

AdaptJust este un proiect prin care ne dorim ca persoanele cu dizabilități intelectuale și/ sau cu probleme de sănătate mintală să poată avea acces mai ușor la justiție.

Proiectul beneficiază de o finanțare (bani) în valoare de 1.324.994 € oferită de mai multe țări: Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE în cadrul Programului Dezvoltare locală.

În prezent, în România sunt aproape 17.500 de persoane cu dizabilități care trăiesc în instituții. Jumătate dintre aceste persoane au o dizabilitate mintală.

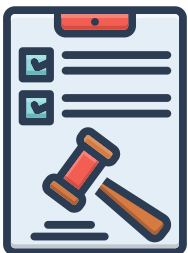
Legea spune că persoanele cu dizabilități au dreptul de a avea acces la justiție.

Acest lucru stă scris în Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități. De aceea, statul român este obligat să instruiască, prin cursuri, pe toți cei care lucrează în justiție despre nevoile persoanelor cu dizabilități și despre respectarea drepturilor lor.

Scopurile proiectului:

- sistemul de justiție să devină mai simplu și mai bun pentru persoanele cu dizabilități, aflate în centrele rezidențiale.

- România să facă ceea ce se hotărăște la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) cu privire la persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale aflate în centre rezidențiale.

- Să îi învețe pe specialiștii din justiție și medicii de sănătate mintală care sunt drepturile persoanelor cu dizabilități și cum le pot aplica.

- Să învețe persoanele cu dizabilități autoreprezentanți să depună plângeri la autorități atunci când le sunt încălcate drepturile.

- să transmită mesaje prin campanii la radio, pe tv sau social media (Facebook) despre drepturile persoanelor cu dizabilități așa încât toată lumea să le cunoască și să le aplice.

Cine organizează proiectul?

organizația Centrul de Resurse Juridice

Cine este partener în proiect?

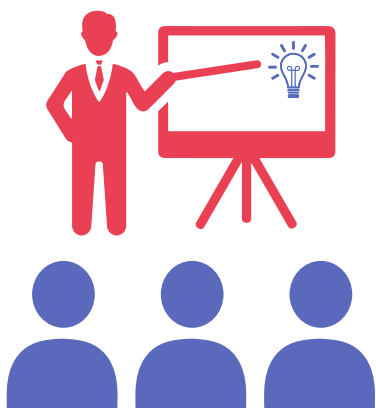
Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Ce își propune proiectul?

Prin acest proiect, Centrul de Resurse Juridice și Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție își propun:

- România să aplice hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) și Deciziile Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei cu privire la persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale aflate în centre rezidențiale.

- să îi învețe pe judecători, procurori și persoane din ONG-uri să apere drepturile persoanelor cu dizabilități.
- să ofere Guvernului un Plan de acțiune pentru ca persoanele cu dizabilități să fie tratate cu respect în instituțiile în care trăiesc.

Alte obiective ale proiectului:

- Ajută persoanele cu dizabilități intelectuale și/ sau cu probleme de sănătate mintală în relația cu sistemul de justiție.

- Crează un mecanism național de protecție a drepturilor persoanelor cu dizabilități care trăiesc în centrele rezidențiale sau spitalele de psihiatrie.

- Organizează cursuri pentru procurori, judecători, avocați, medici psihiatri, psihologi și asistenți sociali despre drepturile persoanelor cu dizabilități.

Activitățile proiectului:

- Cursuri despre drepturile persoanelor cu dizabilități. Cursuri despre cum se pot aplica hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) și Deciziile Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei cu privire la persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale aflate în centre rezidențiale.

- Cursuri pentru persoanele cu dizabilități intelectuale sau psihosociale și cursuri pentru cei care lucrează în ONG-uri despre cum se pot depune plângeri la CEDO și Comisia Europeană atunci când se întâmplă un abuz.

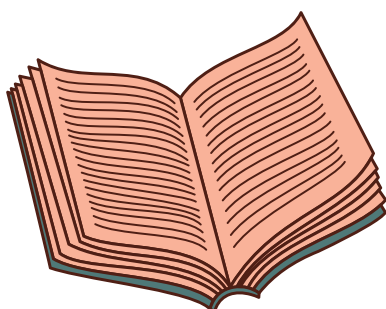

- Mecanismului de protecție al drepturilor persoanelor cu dizabilități instituționalizate.

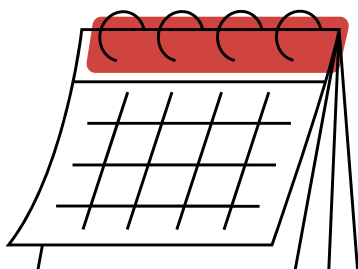
- Formarea unei rețele de specialiști psihosociali în domeniul sănătății mintale și al drepturilor persoanelor cu dizabilități intelectuale pe lângă parchete și instanțe de judecată (în București sectorul 4, Iași, Timișoara, Cluj, Bihor, Buzău și Sibiu).

- Scrierea și publicarea unui manual (carte sau document) despre cum trebuie tratate persoanele cu dizabilități sau cu probleme de sănătate mintală.

- Scrierea unui Plan pentru România, numit Plan Național de Acțiune, prin care autoritățile se asigură că persoanele cu dizabilități sau cu probleme de sănătate mintală sunt tratate cu respect. Aceste persoane pot fi oameni din spitalele de psihiatrie, centre rezidențiale pentru persoane cu dizabilități, aresturi sau închisori.

Când se desfășoară proiectul?

Din noiembrie 2021 până în octombrie 2023.

Finanțare:

Proiectul beneficiază de o finanțare (bani) în valoare de 1.324.994 € oferită de mai multe țări: Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE în cadrul Programului Dezvoltare locală.

Proiectul este implementat de Centrul de Resurse Juridice în parteneriat cu Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și beneficiază de un grant în valoare de 1.324.994 € oferit de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE în cadrul Programului Dezvoltare locală. Obiectivul proiectului este de a facilita accesul la justiție al persoanelor cu dizabilități intelectuale și/ sau cu probleme de sănătate mintală.

Proiect realizat cu sprijinul financiar al Granturilor SEE 2014 – 2021. Conținutul acestuia (text, fotografii, video) nu reflectă opinia oficială a Operatorului de Program, a Punctului Național de Contact sau a Oficiului Mecanismului Financiar. Informațiile și opiniile exprimate reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorului/autorilor. Pentru informații oficiale despre Granturile SEE sau Norvegiene, accesați www.eegrants.ro.

Decembrie, 2022